TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Thiên tài hội họa Van Gogh

ISSN: 2734-9195 22:22 30/04/2024

Hội họa Van Gogh là niềm đam mê vô tận với cuộc sống đời thường, tình yêu mãnh liệt hướng về con người lao động...

Hội họa Van Gogh là niềm đam mê vô tận với cuộc sống đời thường, tình yêu mãnh liệt hướng về con người lao động, về những kiếp sống đọa đày...

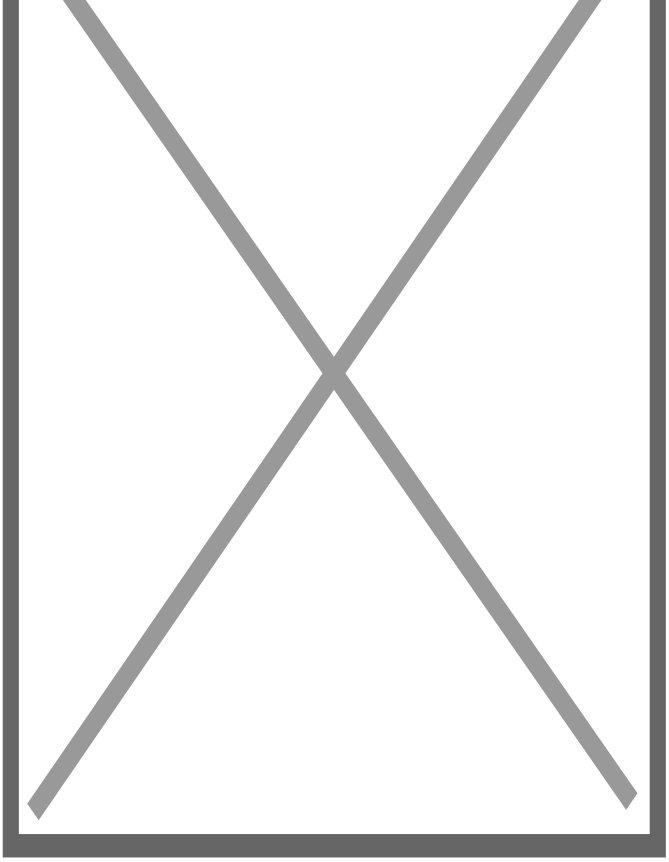
Những vũ khúc lửa

Hội họa Van Gogh Tác giả: **Trịnh Chu**

Van Gogh, thiên tài kiệt xuất, dị thường. Nghệ thuật của ông tỏa ra từ con tim hừng hực lửa, ánh sáng và sắc màu, những khát vọng vươn tới cái đẹp không cùng đã gây một cảm xúc mãnh liệt cho người xem. Dưới nét cọ Van Gogh, tất cả mọi thứ đều bốc cháy, từ chiếc ghế, ngôi nhà cho đến cánh đồng, bầu trời đêm đầy sao. Ông được các họa sĩ tôn vinh là chủ soái của trường phái Hậu ấn tượng, mở đầu cho trường phái dã thú và trường phái biểu hiện

Van Gogh sinh năm 1853, trong một gia đình có tôn giáo tại Hà Lan. Cha ông là mục sư Tin lành. Van Gogh cũng là người rất mộ đạo. Ông từng có thời gian theo học ở trường thần học, rồi trở thành nhà truyền đạo Tin lành tại vùng mỏ Birinage (Bỉ). Thế nhưng, Van Gogh sớm nhận ra, với những con người khốn khổ, giảng đạo chỉ làm trò cười cho họ. Thất vọng vì không thể giải thoát con người bằng niềm tin tôn giáo, ông tìm đến hội họa.

[caption id="attachment_28441" align="alignright" width="344"]

Van Gogh được đánh giá là một trong những nhân vật nổi tiếng và có ảnh hưởng nhất trong lịch sử nghệ thuật phương Tây.Nguồn: st[/caption]

Bằng cách đắm chìm trong ma lực của màu và cọ vẽ với một nguồn xúc cảm mạnh bạo đến cực đoan, Van Gogh đã tìm được nguồn sống đích thực cho đời mình.

Trong một bức thư gửi em trai Théo, Van Gogh viết: “Anh phó mặc cả cuộc đời mình cho sự nghiệp và một nửa lý trí của anh đã vì nó mà ra đi”. Ông nhạy cảm, thông minh và nồng nhiệt. Tiếc rằng, cuộc đời của Van Gogh lại là một chuỗi dài những bất hạnh. Chính nỗi tuyệt vọng vì cuộc sống khốn cùng ấy, đã làm tăng thêm sự sâu sắc trong tranh ông, để rồi hình thành nên quan niệm về một nghệ thuật dành cho những kẻ bị bạc đãi.

Hội họa Van Gogh là niềm đam mê vô tận với cuộc sống đời thường, tình yêu mãnh liệt hướng về con người lao động, về những kiếp sống đọa đày...

Tâm hồn ông là tâm hồn của giới bình dân. Tranh Van Gogh hoặc là sự đồng lõa ngút ngàn, hoặc là những mâu thuẫn đến nảy lửa giữa những màu nguyên, những vệt quệt bút dữ dằn, đầy trăn trở của định mệnh thiên tài. Ông là người đầu tiên sử dụng màu sắc và đường nét để diễn đạt cảm xúc.

Van Gogh tâm sự với Théo: **“Thay vì cố gắng tái tạo lại những gì đã từng lướt qua trước đây thì nay anh sử dụng màu sắc để thể hiện theo cách của mình và để tiếp thêm cho sức mạnh của bản thân”**. Thành công của ông không phải là ăn may.

Nó là kết quả của sự quan sát công phu, tinh tế. Van Gogh đã đầy tự tin khi vung bút và hào hứng thể hiện các họa tiết quý. Chi tiết xác đáng nhất là ở tranh chân dung. Ông đặc tả rất kĩ, rất sâu đến từng chi tiết nhỏ nhất. Van Gogh đi đến tận cùng của tâm hồn, đối mặt với chính mình trong các bức chân dung tự họa: Ánh mắt đau đáu, suy tư...

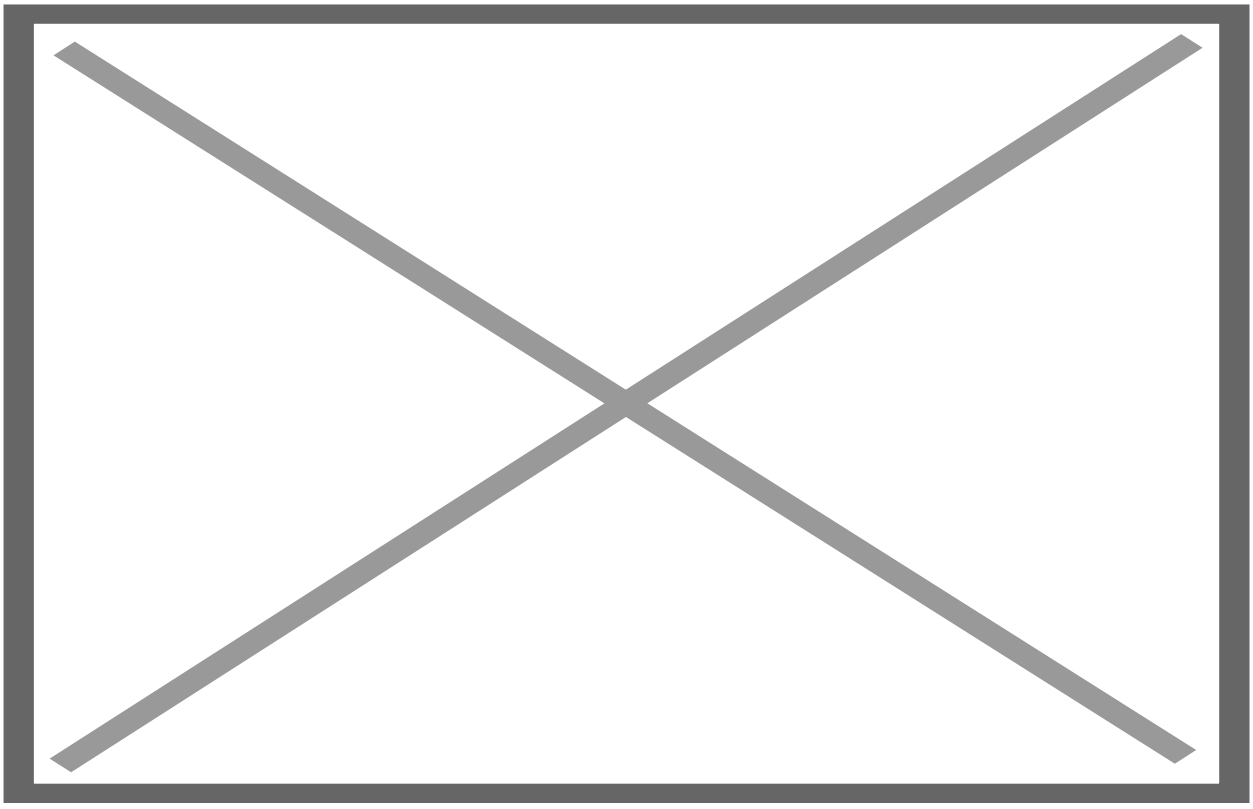
Chỉ có tài năng của ông mới đủ sức lột tả cái thần nơi ánh mắt và những nếp nhăn trên gương mặt. Thiên tài Van Gogh còn thể hiện ngay trong cách chọn đề tài. Đó là những hình ảnh đời thường gần gũi nhất.

Nhìn Căn phòng của họa sĩ ở Arles, ta hình dung ra tính cách chủ nhân: giản dị, hướng tới lao động, sáng tạo. Cùng với chủ nhân của những vật dụng (chiếc giường, bàn ghế, mắc áo...), ta không hề quan tâm đến giá trị tiền bạc của chúng, chỉ thấy chúng thân thiết, gắn bó với con người. Chúng đã được nhân cách hóa để trở thành một phần hồn của con người, không còn là ngoại vật vô tri.

Đặc biệt là bức tranh ***Đôi giày***. Đôi giày của Van Gogh là đôi giày biết nói, thậm chí nói được tất cả những điều cần nói: bầm dập, bơi chải, dấn thân, vật lộn với đời. Ta khâm phục, kính nể sự cùng cực của người mang giày.

Tĩnh vật biết nói. Cảnh biết nói. Cây cầu với xe ngựa sắp qua, cùng những người đàn bà giặt lúi húi dưới dòng nước trong bức ***Cây cầu Langlois và những người đàn bà giặt ở Arles*** như đang phát sáng trong nắng sớm, mở màn cho một ngày đẹp trời, đáng ghi nhớ trong đời người. Ta ngỡ ngàng trước cảnh đồng quê quen thuộc mà thần tiên khi xem ***Mùa gặt ở Crau*.** Thiên đường đấy! Một cõi đi về đấy! Tâm hồn người xem cũng phồn thực, trong sáng ra trước thiên nhiên.

[caption id="attachment_28444" align="aligncenter" width="776"]

Bức Cây cầu Langlois và những người đàn bà giặt ở Arles.Nguồn: st[/caption]

Bất giác, ta phồng ngực hít một hơi thật sâu để cảm nhận hết hương vị đồng quê. Nhưng vẽ người vẫn là khó nhất. Người của Van Gogh không những đúng về phương diện anatomy, còn rung lên cái thần nơi ánh mắt, cũng như sự biểu cảm trên gương mặt.

Thể hình cân đối, động tác khéo léo, người đàn bà rót cà phê ở bức ***Những người ăn khoai*** đã biểu đạt rất duyên sự thận trọng của mình trong lúc rót cà phê. Người chồng sau một ngày vật lộn cực nhọc với vẻ mặt bơ phờ, mệt mỏi. Người vợ nhìn người chồng với ánh mắt thương cảm, biết ơn, tin yêu, chia sẻ.

Con mắt là cửa sổ tâm hồn, về giải phẫu gần giống nhau, ai cũng như ai. Giống mà lại rất khác, nó làm nên người này, chứ không phải người kia. Mỗi người ngồi ăn khoai là một khuôn mặt cuộc đời, một tính cách rõ nét, một tâm trạng nhất quán, đúng với tình huống trong tranh. Những người ngồi ăn khoai không ai giống ai, nhưng chung một cảm xúc.

Vì thế, người xem tranh xúc cảm cùng họ, tham dự vào không khí của họ. Thái độ trân trọng củ khoai rất rõ. Phải là người tin tưởng cuộc đời và con người, tràn ngập tình yêu thương với đời sống mới có thứ tình cảm như vậy! Ngay cả Giỏ khoai tây cũng là một đề tài. Thương và yêu người cần lao lắm, tác giả mới dám đặt củ khoai vào đúng vị trí của nó để ca ngợi.

Thiên tài Van Gogh còn cho ta cái ngỡ ngàng qua kiệt tác ***Đêm đầy sao***. Ông liều lĩnh nắm bắt bằng tri giác nhạy bén bậc thầy, cùng con tim cuồn cuộn bốc

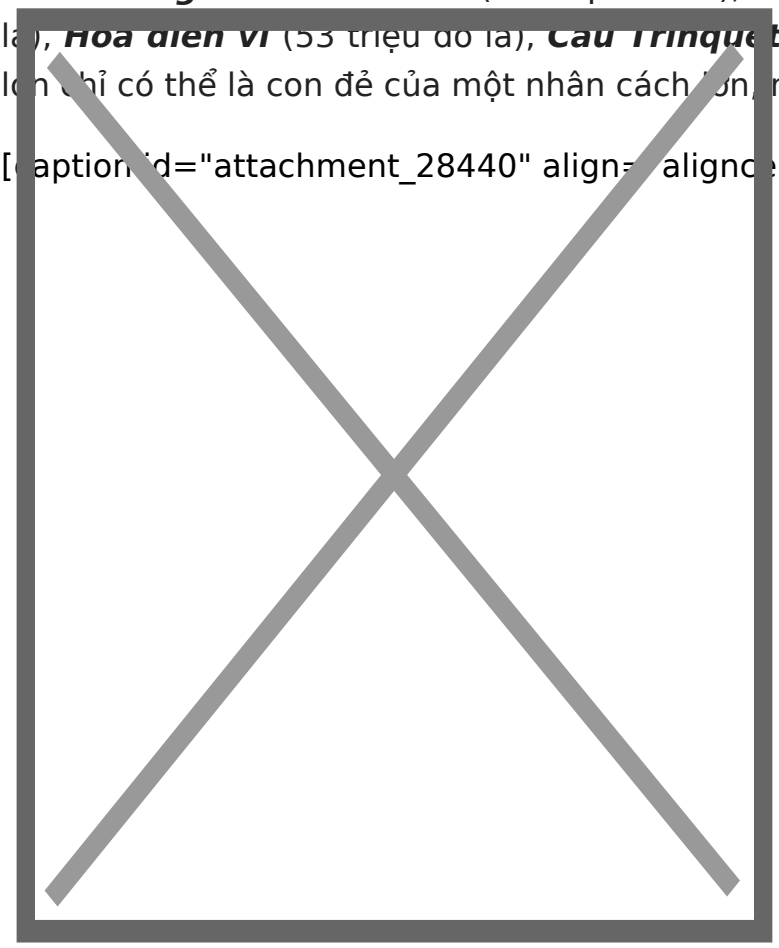
cháy, bằng nét cọ mạnh bạo, đậm đặc màu sắc làm cho cảnh vật quay cuồng: cây cối, vì sao, chân mây, ngọn núi như những ngọn lửa quằn quại trong đêm, trong vòng quay sinh sôi, nảy nở của vũ trụ. Đường nét, màu sắc, mảng khối trong bức tranh *Đêm đầy sao* thật dữ dội, toát lên từ một tâm hồn dấn thân.

Đây là nhân sinh quan, vũ trụ quan lãng mạn bay lên từ gần gũi đời thường. Van Gogh buộc người xem tranh không thể thờ ơ với những cái do mình vẽ ra, bắt người ta phải quan sát, phải nghĩ và rung lên cái cảm xúc thẩm mỹ mà ông muốn chuyển tải, gửi gắm. Sức mạnh của hội họa và thành công của thiên tài Van Gogh là ở đấy!

Giờ thì ta không còn ngạc nhiên tại sao tranh của ông luôn đắt giá đến vậy!

Chân dung bác sĩ Gachet (82 triệu đô la), ***Hoa hướng dương*** (40 triệu đô la), ***Hoa diên vĩ*** (53 triệu đô la), ***Cầu Trinquetille*** (20 triệu đô la)... Tác phẩm lớn chỉ có thể là con đẻ của một nhân cách lớn, một tâm hồn và tài năng lớn.

[caption id="attachment_28440" align="aligncenter" width="392"]

Bức chân dung bác sĩ Gachet[/caption]

Điều này không có ngoại lệ. Cái đau đáu, trăn trở trước thiên nhiên, trước con người của Van Gogh chỉ có thể khả kiến bằng chính cây cọ trong tay ông mà thôi. Ta lặng đi trước những tác phẩm Van Gogh đã cống hiến cho nhân loại và

thêm yêu một Van Gogh kỳ tài.

Hội họa Van Gogh Tác giả: **Trịnh Chu**